

Cartografierea sistemelor privind Revoluția Datelor în Moldova

Atelier de lucru – prezentare Raport național

Chișinău, 15 iunie 2016

Abordare și mijloacele utilizate pentru cartografiere

Ecosistemul de date

Harta indicatorilor ODD

Rezultatele cartografierii ecosistemului de date

1. Prioritățile naționale - privire de ansamblu
2. Angajament și leadership privind datele
3. Cadrul regulatoriu/legal
4. Politici de date
5. **Resurse umane și capacități instituționale**
6. Infrastructura și TIC
7. Finanțarea ecosistemului de date

Recomandări pentru o “Revoluție a Datelor” de succes în Moldova

1. Fundamentarea proceselor de planificare cu datele statistice
2. Oportunități de colaborare și parteneriate

Pașii următori în revoluția datelor

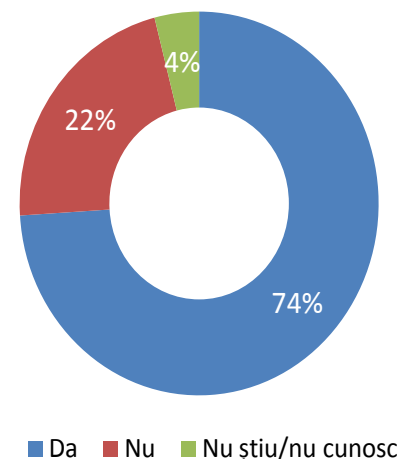
5. Resurse umane și capacități instituționale

- Proiectul Strategiei de Dezvoltare al Sistemul Statistic Național (SSN) identifică **nevoia unui corp solid de profesioniști atrași și menținuți în SSN** și cu o diversitate de specializări în: statistică, economie, matematică, sociologie, tehnologia informației, administrație publică și management, precum și de vorbitori de limbi de circulație internațională (în special engleza).
- se constată **insuficiență de cadre statistice, mai ales în localitățile rurale**
- **instruirile insuficiente; fluctuația cadrelor; pregătirea slabă, motivarea redusă** a personalului (inclusiv financiară)
- management al resurselor umane deficitar, procese de management al resurselor umane greoaie.
- **resurse umane există**, acestea nu sunt suficient de calificate

Departamente și calificări

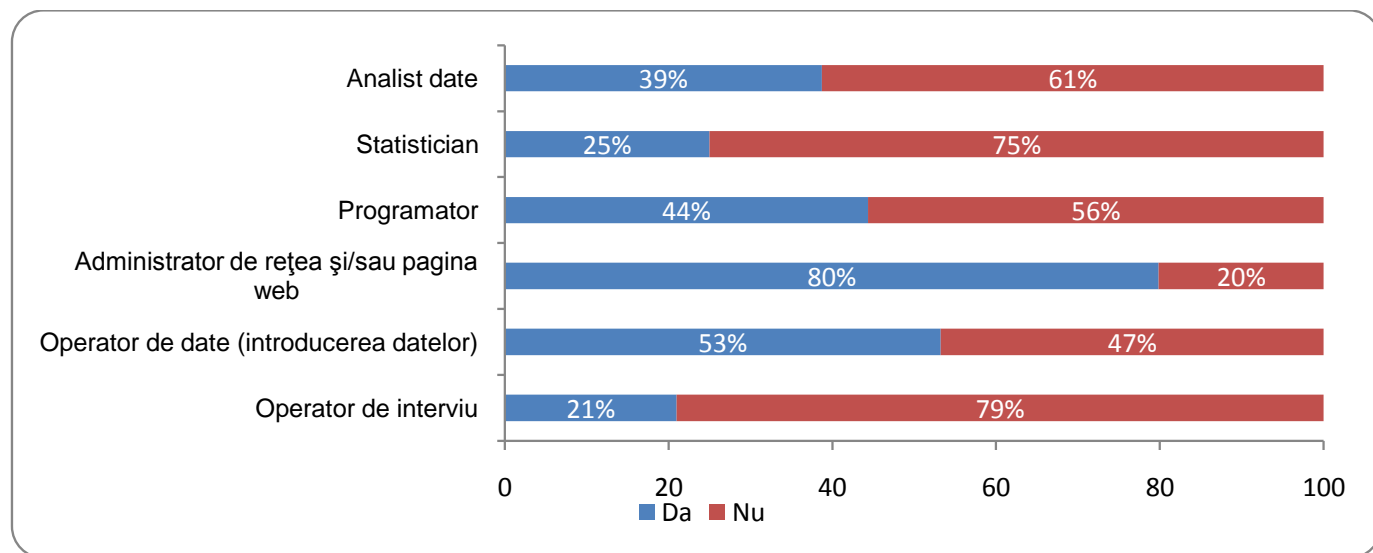
- Funcționarea efectivă în cadrul instituțiilor a unor **birouri sau unități organizaționale dedicate statisticii sau prelucrării datelor** circa 74% dintre instituțiile publice există un departament responsabil de date.
- acestea se confundă de multe ori cu **departamentele TIC** (Serviciile e-Transformare) și în cele mai multe cazuri, nu au statisticieni sau analiști de date, ci operatori de date și administratori de rețea, dar pe acest fundament se pot dezvolta în viitor puncte de schimb de date cu utilizatorii și cu partenerii din cadrul ecosistemului de date, din domeniul specific instituției
- specialiștii beneficiază de **cursuri ocazionale** organizate de partenerii de dezvoltare, dar fără o continuitate și finalitate (testare, certificare, urmărirea utilizării cunoștințelor dobândite în aplicații la sarcinile de lucru și avansarea în carieră în baza rezultatelor)

Existența subdiviziunilor responsabile de date

Sursa: Cercetarea CIVICUS MDC și IDSI, 2016

Structura calificărilor în prelucrarea datelor

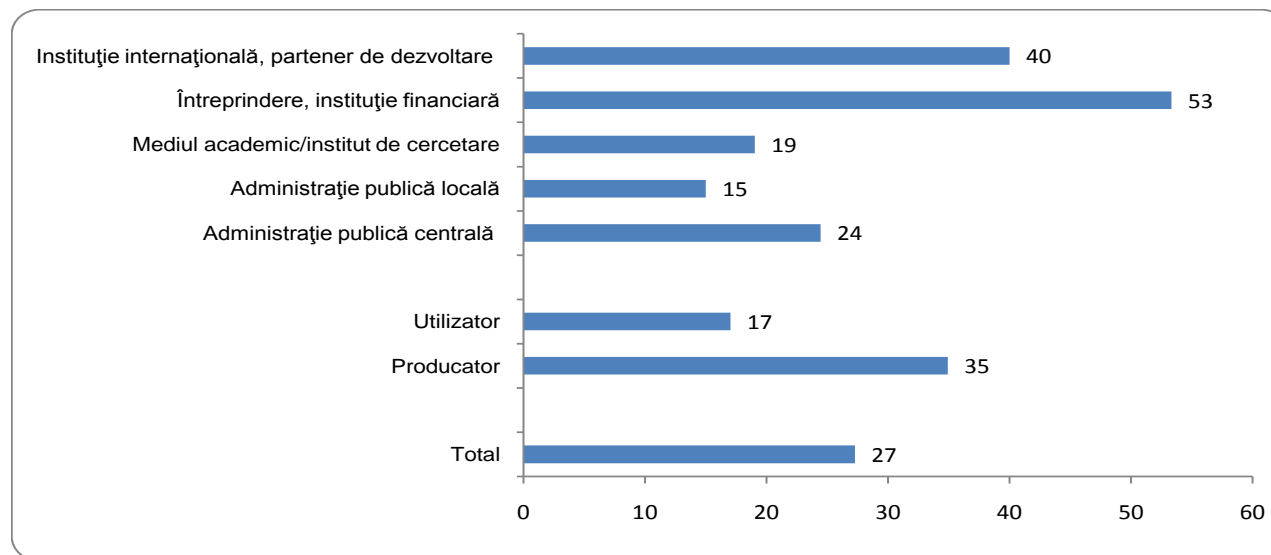

Sursa: Cercetarea CIVICUS MDC și IDSI, 2016

Competențe TIC

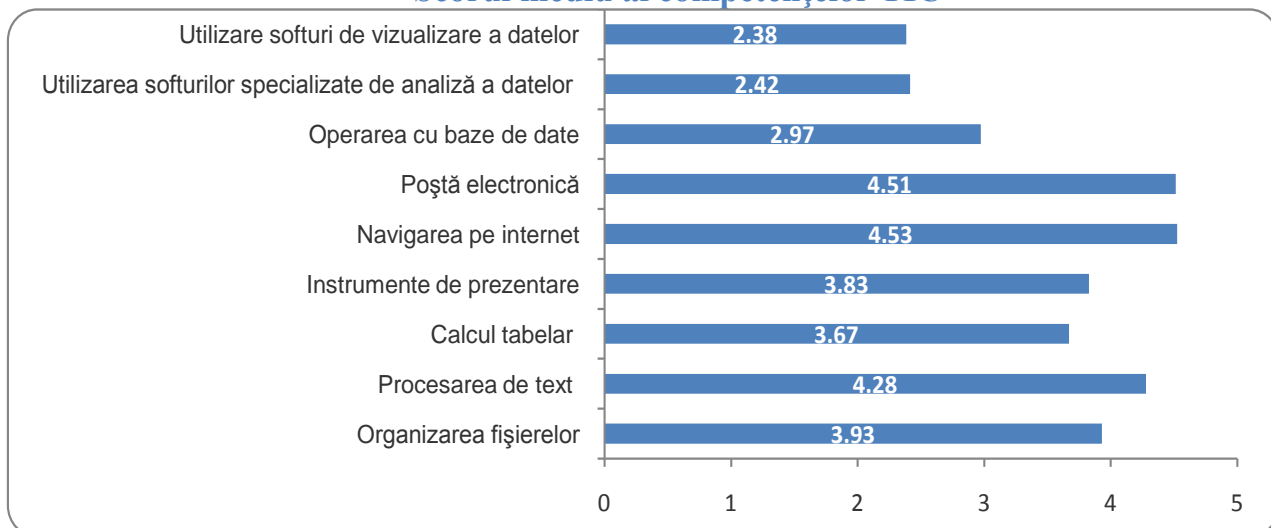
- **Competențele TIC** - factorii de bază care determină gradul de utilizare și valorificare a surselor de date existente, în contextul producerii și utilizării datelor.
- doar 27% dintre organizații/instituții dispun de un mecanism intern de evaluare a cunoștințelor TIC.
- fiecare al treilea producător de date dispune de anumite instrumente sau proceduri de evaluare, pe când în cazul utilizatorilor de date existența acestora a fost indicată doar de 17%.
- **sectorul economic real și partenerii de dezvoltare alocă mai multe resurse** pentru îmbunătățirea abilităților TIC ale angajaților, iar la polul opus se află APL și mediul academic.
- Motivele numărului redus de cursuri de instruire sunt în general **limitările financiar-bugetare**, dar și o **ofertă accesibil scăzută** de acest tip de cursuri la nivel național.
- Competențele TIC existente sunt rezumate la utilizarea aplicațiilor pentru procesare de text, navigare pe internet (cel mai mare scor – 4,53) și utilizarea poștei electronice, iar abilitățile de operare cu baze de date sau calcul tabelar, de utilizare a softurilor specializate de analiză a datelor, cum ar fi MS Access sau SPSS, sunt reduse și nivelul de cunoaștere este scăzut (scor - 2,42).

Ponderea organizațiilor/instituțiilor care au instrumente și proceduri de evaluare a cunoștințelor TIC

Sursa: Cercetarea CIVICUS MDC și IDSI, 2016

Scorul mediu al competențelor TIC

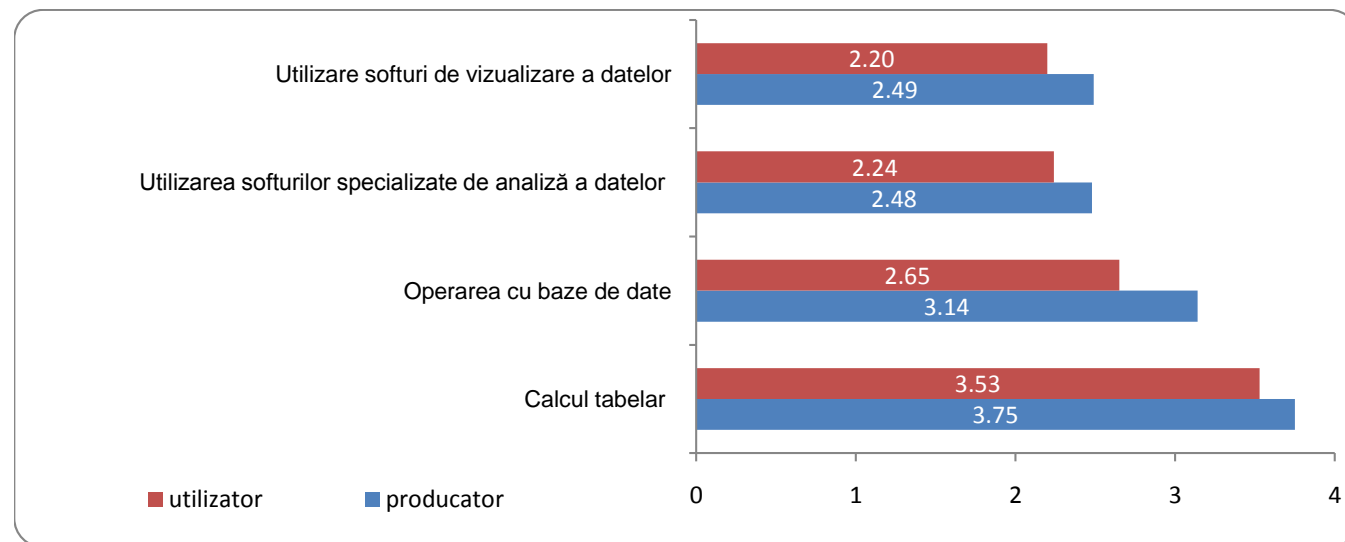

Cercetarea CIVICUS MDC și IDSI, 2016

Competențe aplicații statistice

- Relativ mai bună este situația privind abilitățile de utilizare a unor instrumente de prezentare a datelor precum MS PowerPoint (scor – 3,83), totuși foarte puțini angajați dispun de competențe în domeniul utilizării unor instrumente de vizualizare a datelor, de ex. ArcGis (scor – 2,38)
- **Producătorii de date dețin competențe mai bune** (după cum se arată în figura nr. 15) cu referire la efectuarea unor calcule tabelare și operarea cu baze de date, **comparativ cu utilizatorii**, reieșind din specificul procesului de producere a indicatorilor statistici.
- **atât producătorii, cât și utilizatorii nu au abilități TIC suficiente pentru producerea și analiza indicatorilor statistici** cu utilizarea unor softuri specializate de analiză a datelor.
- Acest fapt pe de o parte generează situații de dependență dintre producători și utilizatori, iar pe de altă parte nu favorizează elaborarea unor politici bazate pe evidențe.

Scorul mediu al unor competențe TIC pentru producători și utilizatori de date

Sursa: Cercetarea CIVICUS MDC și IDSI, 2016

Nevoia de resurse umane

- **capacitățile existente ale resurselor umane subminează posibilitatea extinderii ariei de valorificare și utilizare a datelor din diferite surse, nu doar în procesul de colectare și producere a datelor, dar și în contextul elaborării evidențelor bazate pe date**
- Moldova are un spectru mic al forței de muncă, astfel încât trebuie:
 - să-și **concentreze eforturile pe producerea profesioniștilor gata de angajare, prin parteneriate dintre facultăți/mediul academic și companii private** pentru a scurta durata de 6 luni, perioada medie de formare (așa cum este revendicată de către companii în timpul interviurilor).
 - să **susțină o abordare sistemică în instruirea profesională** de lucru cu datele atât la nivel de conducători ai instituțiilor, cât și la nivelul angajaților, pentru a susține procesul de revoluție a datelor.

Vă multumim!